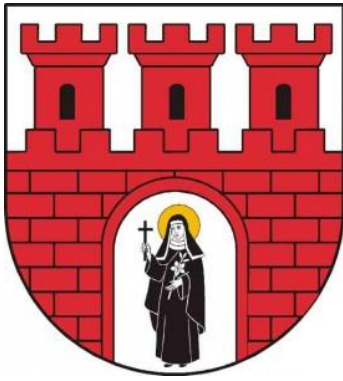

Raport z warsztatów z Mieszkańcami Gminy Skała przeprowadzonych w ramach opracowania Strategii Rozwoju Gminy Skała 2025-2035

Organizatorzy
dziękują Mieszkańcom
za aktywny udział w warsztatach strategicznych

Skała, styczeń 2025 r.

W ramach prac nad **Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Skała na lata 2025 – 2035** przeprowadzono warsztaty z udziałem Mieszkańców gminy.

Warsztaty odbyły się 23 stycznia 2025 roku, w godzinach od 16.30 do 19.30, w hali widowiskowo-sportowej w Skale.

W warsztatach wzięło udział 20 **Mieszkańców**.

W warsztatach ze strony **Samorządu gminnego** wzięli udział:

Pan Aleksander Dańda – Wiceburmistrz Miasta i Gminy Skała

Pani Dorota Buczek – Sekretarz Miasta i Gminy Skała

Pan Mariusz Gajewski – Przewodniczący Rady Miejskiej w Skale

Pani Joanna Mazela – Pracownik Biura Strategii, Rozwoju i Promocji Gminy Skała

Pan Piotr Guzik – Pracownik Biura Strategii, Rozwoju i Promocji Gminy Skała

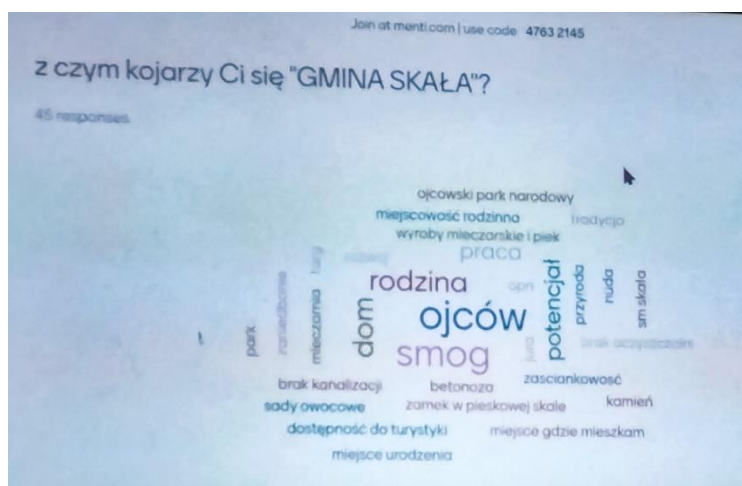
Moderatorem warsztatów był dr Hubert Guz.

Warsztaty przeprowadzono zgodnie z następującym scenariuszem:

Przywitanie uczestników przez Pana Wiceburmistrza oraz Panią Sekretarz.

Wprowadzenie dotyczące partycypacyjnej formuły procesu strategicznego, dotychczasowych działań oraz roli mieszkańców w tym procesie.

Uczestnicy za pośrednictwem aplikacji MENTI odpowiadali na pytanie „z czym kojarzy Ci się Gmina Skala?”. Zadanie miało na celu zainicjowanie dyskusji na temat kluczowych potencjałów i problemów gminy.

Część informacyjna, w formie prezentacji prowadzonej przez moderatora, stanowiła:

- podsumowanie kluczowych ustaleń diagnostycznych w oparciu o dane z Diagnozy stanu gminy,
- podsumowanie badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców (n=140),
- podsumowanie warsztatów z Młodzieżową Radą Miejską
- omówienie formuły pracy warsztatowej.

Treść prezentacji:

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Skala na lata 2025-2035

Warsztaty z Mieszkańcami

Skala, 23 stycznia 2025 r.

1

Strategia Rozwoju Gminy

Obowiązek vs. Potrzeba

Priorytety vs. Problemy

Dokument vs. Proces

2

Strategia Rozwoju Gminy

Badanie ankietowe

Warsztaty z Młodzieżą

Warsztaty z Mieszkańcami

Warsztaty z Samorządowcami

Diagnoza stanu

3

Strategia Rozwoju Gminy

Analiza potencjałów i wyzwań

Cele strategiczne, operacyjne i kierunki rozwoju

Rezultaty i wskaźniki

Ujęcie przestrzenne

Zgodność z innymi dokumentami strategicznymi

Wdrażanie i finansowanie

4

Strategia Rozwoju Gminy

Kilka cyferek ludność

5

Strategia Rozwoju Gminy

Kilka cyferek przyrost naturalny

6

Strategia Rozwoju Gminy

Kilka cyferek ludność

Wiek	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ludność w wieku produkcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (średnia)	64,1	65,5	67,5	69,4	70	69,8

7

Strategia Rozwoju Gminy

Kilka cyferek podmioty w rejestrze REGON

8

Strategia Rozwoju Gminy

Kilka cyferek bezrobocie

9

Strategia Rozwoju Gminy

Kilka cyferek wynagrodzenia

10

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

7b. W jakim jesteś wieku?

11

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

1. Jak żyje Ci się na terenie naszej gminy?

12

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

10. Jak oceniasz dostęp do lokalnych usług (np. fryzjer, mechanik)?

11. Jak oceniasz dostęp do opieki medycznej na terenie gminy?

12. Jak oceniasz dostęp do usług kulturalnych (teatr, muzeum, biblioteka, itp.)?

13. Jak oceniasz dostęp do usług sportowych (siłownia, korty, itp.)?

14. Jak oceniasz dostęp do usług edukacyjnych (szkoła, przedszkole, itp.)?

15. Jak oceniasz dostęp do usług zdrowotnych (szpital, przychodnia, itp.)?

16. Jak oceniasz dostęp do usług społecznych (domowa opieka, itp.)?

17. Jak oceniasz dostęp do usług transportowych (autobus, itp.)?

18. Jak oceniasz dostęp do usług rekreacyjnych (parki, itp.)?

19. Jak oceniasz dostęp do usług usługowych (naprawy, itp.)?

20. Jak oceniasz dostęp do usług usługowych (naprawy, itp.)?

13

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

1. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży?

2. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami?

3. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla przedsiębiorców (np. dostęp do terminów inwestycyjnych)?

4. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

5. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

6. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

7. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

8. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

9. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

10. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

11. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

12. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

13. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

14. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

15. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

16. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

17. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

18. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

19. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

20. Jak oceniasz dostęp do zajęć dodatkowych dla mieszkańców (np. sport, kultura, itp.)?

14

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

10. Jak oceniasz poziom bezpieczeństwa na terenie gminy (także bezpieczeństwo na drogach i chodnikach)?

11. Jak oceniasz możliwość złączenia pracy na terenie gminy?

12. Jak oceniasz stan dróg i chodników na terenie gminy?

13. Jak oceniasz poziom wykorzystania obywatelskich inicjatyw (np. fundacja, wolontariat, itp.)?

14. Jak oceniasz możliwość bezpośredniego porozumienia się z radnymi na terenie gminy?

15. Jak oceniasz stan środowiska naturalnego (np. jakość powietrza, czystość wód, poziom zanieczyszczenia, itp.)?

15

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

Bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem

Ojcowski Park Narodowy jako potencjał turystyczny

Turystyka i duża możliwość zagospodarowania zasobów naturalnych i przestrzeni na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, oferta wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, ścieżki rowerowe, szlaki piesze

Strefa Gospodarcza

Dostęp do lokalnej, ekologicznej żywności, dostęp do produktów bezpośrednio od rolników

Targ – możliwość zakupu lokalnej żywności

OSM duża rozpoznawalność produktów

16

Strategia Rozwoju Gminy

Wyniki badania ankietowego

Smog - niezmienna od lat jakość powietrza, kociuchy

Słaby transport zbiorowy – wykluczenie komunikacyjne części gminy, niewystarczające połączenie z Krakowem

Niewykorzystany potencjał turystyczny

Brak miejsc parkingowych przy OPN, w centrum, przy targu - parkowanie na chodnikach,

Brak terenów zielonych w centrum Skali, estetyka rynku

Niewydolna oczyszczalnia ścieków i brak kanalizacji w części gminy

Brak dróg rowerowych i placów zabaw

Bezpieczeństwo - brak chodników i ich oświetlenia

17

Strategia Rozwoju Gminy

Priorytety rozwojowe

18

W kolejnym kroku zdefiniowane zostały trzy obszary rozwojowe gminy:

„Gospodarka” – perspektywa gospodarcza – m.in.: przedsiębiorczość, turystyka, rolnictwo, zarządzanie gminą

„Społeczność” – perspektywa społeczna – m.in.: edukacja, kultura, sport, rekreacja, polityka społeczna w tym senioralna, organizacje pozarządowe

„Infrastruktura i środowisko” – perspektywa przestrzenna – m.in.: Infrastruktura sieciowa, infrastruktura komunikacyjna, planowanie i zarządzanie przestrzenią, transformacja energetyczna.

Uczestnicy warsztatów podzielili się na trzy grupy zgodnie z powyższą strukturą, uwzględniając swoje doświadczenia i zainteresowania.

Zadaniem poszczególnych grup była dyskusja o najważniejszych potencjałach i problemach we wskazanych obszarach rozwojowych, a następnie określenie w formule burzy mózgów istotnych wyzwań/celów/projektów dla samorządu gminnego na kolejną dekadę.

W celu zainicjowania dyskusji w poszczególnych grupach przegląd potencjałów i problemów rozpoczął się od pytań pomocniczych:

Treść pytań inicjujących pracę w grupach:

Grupa 1 – Gospodarka

Potencjał gospodarczy

Jakie są atuty gminy w oczach przedsiębiorców?

Czy gmina ma szansę na dalszy rozwój działalności gospodarczej na swoim terenie?

Czy strefa gospodarcza spełnia swoje zadanie?

Potencjał turystyczny

Czy turystyka przynosi gminie wymierne korzyści?

Istniejące na terenie gminy walory przyrodniczo-krajobrazowe, atrakcje turystyczne, zabytki, szlaki piesze/rowerowe, miejsca historyczne – czy to potencjał do rozwoju?

Co warunkuje rozwój turystyki i agroturystyki?

Potencjał rolniczy

Czy mieszkańcy kupują lokalne produkty spożywcze?

Czy rolnictwo ekologiczne to potencjalna ścieżka rozwoju?

Czy targ to „wizytówka” Skąły?

Działanie samorządu

Czy dostęp do usług publicznych jest zadowalający?

Czy gmina pozyskuje zewnętrzne środki?

Jak gmina komunikuje się z mieszkańcami?

Jak wygląda współpraca lokalnych instytucji?

Grupa 2 – Społeczność

Starzejące się społeczeństwo

Jak postrzega się zjawisko starzenia się społeczeństwa?

Czy gmina jest już dziś przygotowana na wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa?

Jakie będą kluczowe działania i inwestycje związane z aktywnościami i potrzebami osób w wieku senioralnym?

Co będzie barierą w ich realizacji?

Jakie są główne wyzwania polityki społecznej w Skale?

Czy miasto jest dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych?

Czy system podstawowej opieki zdrowotnej jest efektywny?

Integracja społeczna

Czy Skąły to dobre miejsce do życia dla młodych, jak ich zatrzymać w Skale?

Jak można ocenić system edukacji w Skale?

Jak wygląda integracja „nowych mieszkańców”?

Czy usługi publiczne są na zadowalającym poziomie?

Czy organizacje pozarządowe angażują się w działania samorządu?

Czy opieka nad bezdomnymi zwierzętami (działania gminy i mieszkańców) jest efektywna?

Jaka jest dostępność do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej?

Czy istniejąca infrastruktura społeczna jest dostępna dla wszystkich mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, osób niemobilnych/starszych, osób z niepełnosprawnością?

Odpoczynek – rekreacja, sport, kultura

Jakie są potrzeby mieszkańców w kontekście „spędzania wolnego czasu”?

Czy można powiedzieć, że oferta kulturalna jest atrakcyjna i dostosowana do potrzeb wszystkich grup społecznych, w tym osób młodych?

Jak postrzegana jest oferta sportowo-rekreacyjna gminy? Jakie są kluczowe zasoby, a jakie bariery?

Dostępność do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz placów zabaw?

Czy istniejąca infrastruktura jest dostępna dla wszystkich mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, osób niemobilnych/starszych, z niepełnosprawnością?

Grupa 3 – Infrastruktura i środowisko

Zmiany klimatu i transformacja energetyczna

Jakie zjawiska wynikające ze zmian klimatu, są szczególnie widoczne w gminie?

Co gmina powinna robić, aby przygotować się do skutków zmian klimatu (w tym: przeciwdziałanie skutkom suszy, gospodarowanie wodą)?

Czy mieszkańcy miasta, przedsiębiorcy, instytucje mają świadomość zagrożeń wynikających z problemów środowiska?

Jak przyspieszyć walkę z niską emisją?

Jaka powinna być rola Odnawialnych Źródeł Energii w gminie?

Czy nadal są obiekty wymagające głębokiej termomodernizacji?

Czy kooperacja energetyczna – (klastry i spółdzielnie energetyczne) ma sens?

Infrastruktura

Czy istniejąca na terenie gminy infrastruktura mająca wpływ na jakość życia mieszkańców (drogi, budynki użyteczności publicznej, infrastruktura techniczna – wymaga dalszych inwestycji?

Czy komunikacja publiczna wewnątrz gminy (między sołectwami) i z innymi gminami jest sprawna?

Środowisko a jakość życia

Jakie są główne problemy związane z jakością środowiska i tym samym jakością życia?

Jakie są wyzwania pod względem poprawy jakości powietrza?

Czy system gospodarki odpadami jest w stanie z czasem przystosować się do gospodarki o obiegu zamkniętym?

Jakie kluczowe działania należy zrealizować z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury?

Przestrzeń

Czy istniejąca struktura zabudowy przyczynia się do dobrych warunków życia?

Na co zwrócić uwagę planując przestrzeń?

Czy tereny chronione (park, otulina, Natura 2000) blokują rozwój?

Wnioski

Poszczególne grupy w toku dyskusji wypracowały ustalenia, które następnie poddano dyskusji na forum całego spotkania. Zastosowana pierwszy etap formuły burzy mózgów – czyli zbieranie pomysłów bez ich oceny. Jednak dyskusja na forum przyczyniła się do wyboru najistotniejszych zagadnień.

Grupa 1 – Gospodarka

Ustalenia diagnostyczne:

- # OPN jako kluczowy potencjał gminy
- # Koncentracja ruchu turystycznego w Ojcowie
- # Niewykorzystany potencjał turystyczny i rekreacyjny innych sołectw
- # Brak możliwości lokowania nowych działalności gospodarczych w istniejącej Strefie Aktywności Gospodarczej
- # Znaczące ograniczenia w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej ze względu na OPN i jego otulinę oraz ograniczenia nośności dróg
- # Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Skale – rozpoznawalny lokalny producent żywności dobrej jakości
- # Rozwinięte sadownictwo
- # Rosnąca liczba winnic i aktywność winiarzy indywidualna oraz w ramach stowarzyszenia
- # Dostępne środki (niewielkie, ale jednak) w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na działania promocyjne
- # Dostępność środków z LGD na zakładanie i rozwój działalności gospodarczej
- # Targ jako lokalna tradycja i dobre miejsce zakupów
- # Bogata historia miasta i gminy
- # Niewykorzystany potencjał terenów przy obwodnicy
- # Działająca na terenie gminy szkoła średnia – duży atut

Wyzwania/cele/projekty:

- # Rozwój turystyki na terenie całej gminy Skała – wykorzystanie innych od OPN potencjałów np. tereny leśne, pola lawendy, stadniny koni, lokalne sery, dworki, szlak I Wojny Światowej, cmentarz żydowski
- # Wdrożenie we współpracy z OPN systemu informacji o parkingach i atrakcjach gminy Skała
- # Promocja turystyczna gminy w mediach społecznościowych
- # Promocja lokalnej żywności, punktów jej sprzedaży oraz gastronomii
- # Wsparcie dla utworzenia pola namiotowego/camperowego na terenie gminy
- # Organizacja imprez plenerowych skierowanych do turystów (promocja) oraz do mieszkańców (integracja, aktywizacja, włączenie społeczne)

- # Miejsca spotkań dla mieszkańców w sołectwach – plenerowe, ale także w obiektach ogrzewanych.
- # Organizacja „lasów społecznych”
- # Budowa wieży widokowej / punktów widokowych w otulinie OPN
- # Parki linowy w otulinie OPN
- # Wino, jabłka, jagoda kamczacka jako część produktu turystycznego gminy Skała
- # Systemowa (zorganizowana) promocja wydarzeń kulturalnych, turystycznych, sportowych i innych przez UMiG Skała
- # Promocja targu w Skale jako miejsca sprzedaży lokalnej i ekologicznej żywności prosto od producentów – część produktu turystycznego

Grupa 2 – Społeczność

Ustalenia diagnostyczne:

- # Stabilna liczba mieszkańców, dzięki napływowi nowych mieszkańców
- # Uzupełniające się potencjały staruch i nowych mieszkańców gminy
- # Starzejące się społeczeństwo
- # Bliskość Krakowa i częściowo metropolitalna specyfika gminy, jednak nadal część gminy ma charakter wiejski – Skała należy do Otuliny Podkrakowskiej – obszar oddziaływania metropolii.
- # Problem z wykorzystaniem infrastruktury OSP – remizy w zimie (brak lub bardzo wysokie koszty ogrzewania)
- # Wystarczająca baza edukacyjna – przedszkola i szkoły
- # Wystarczająca baza sportowa
- # Lokalne imprezy plenerowe przyciągające coraz więcej mieszkańców i turystów

Wyzwania/cele/projekty:

- # Wsparcie utworzenia klubów seniora w części sołectw – zajęcia aktywizacyjne, integracyjne i rehabilitacyjne
- # Aktywizacja działań kulturalnych i integracyjnych na poziomie sołectw – konieczność zapewnienia odpowiedzialnego za to pracownika ???
- # Integracja międzypokoleniowa
- # Zadbanie o dostępność architektoniczną infrastruktury publicznej (przestrzeń, budynki)
- # Zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej w zakresie usług publicznych
- # Zapewnienie oferty zajęć (sportowych, kulturalnych, hobby) skierowanych do konkretnych grup (np. zajęcia na siłowni dedykowane dziewczynom)
- # Budowa basenu
- # Zapewnienie lodowiska w okresie zimowym
- # Miejsca spotkań – świetlice, place zabaw, wiaty grillowe, altany umożliwiające integrację na terenie sołectw
- # Monitoring wizyjny w przestrzeni publicznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa
- # Poszerzenie oferty biblioteki – zakup nowości, spotkania autorskie
- # Poszerzenie oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dla osób w wieku 18-60 (nie dzieci i młodzież i nie seniorzy)
- # Efektywna komunikacja UMiG Skała z mieszkańcami z wykorzystaniem mediów społecznościowych, strony internetowej oraz spotkań bezpośrednich.
- # Poszerzenie oferty kina plenerowego o repertuar skierowany do osób w wieku 18-60
- # Organizacja przedsięwzięć rekreacyjnych m.in. rajdów pieszych, nordic-walking, biegowych, rowerowych

Grupa 3 – Infrastruktura i środowisko

Ustalenia diagnostyczne:

- # Smog – istotny problem miasta Skała, a nie całej gminy
- # Bliskość metropolii krakowskiej i poprawiająca się komunikacja publiczna z Krakowem, ale nadal wymagająca poprawy, aby mieszkańcy rezygnowali z podróży samochodami
- # Braki w infrastrukturze kanalizacyjnej
- # Drogi, chodniki wymagające modernizacji, oświetlenia
- # Centrum Skały – Rynek jako istotna przestrzeń centrotwórcza w gminie, jednocześnie brak możliwości rozbudowy/modernizacji centrum

Wyzwania/cele/projekty:

- # Gruntowna modernizacja techniczna oczyszczalni w Ojcowie
- # Rozbudowa oczyszczalni w Nowej Wsi
- # Zapewnienie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na potrzeby rozwijającej się zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej
- # Wzmoczenie kontroli i nadzoru w zakresie niskiej emisji, edukacja, promocja programów typu „czyste powietrze”
- # Rozwój transportu multimodalnego
- # Budowa centrów przesiadkowych z parkingami P&R
- # Promocja wykorzystania UTI (Urządzenia Transportu Indywidualnego – rowery, hulajnogi)
- # Budowa ciągów pieszo rowerowych w całej gminie pełniących zintegrowane funkcje – dla mieszkańców: komunikacyjną, rekreacyjną, dla turystów: krajoznawczą – przemieszczanie się pomiędzy atrakcjami na terenie gminy
- # Zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym (samochodowy, pieszy, rowerowy), oświetlenie, monitoring wizyjny
- # Rozwój OZE – indywidualne wykorzystanie - mieszkańcy
- # Rozwój OZE – wykorzystanie na potrzeby samorządu i biznesu
- # Kooperacja energetyczna w formule klastra/spółdzielni energetycznych

Dodatkowe ustalenia

W trakcie dyskusji i komentarzy Pan Kacper Popiołek - Radny Rady Sołeckiej w Skale zwrócił uwagę na koncentrację działań kulturalnych, sportowych i aktywizacyjnych gminy na grupach wiekowych obejmujących dzieci i młodzież oraz seniorów, przy jednoczesnej marginalizacji osób w wieku produkcyjnym. Informacje te zostały poparte wynikami roboczej ankiety przeprowadzonej wśród 7 mieszkańców gminy. Pan Kacper przekazał kluczowe spostrzeżenia w tym zakresie w formie postulatów do uwzględnienia w trakcie prac nad strategią.

Podsumowanie

Po prezentacji wyników pracy warsztatowej poszczególnych grup, Pan Wiceburmistrz podsumował warsztaty i kluczowe wnioski.

Wskazano kolejne kroki w pracach nad Strategią – planowane na luty warsztaty dla kadry zarządzającej z UMIG Skała oraz jednostek samorządowych.

Wskazano adres mailowy do zgłaszania pomysłów i uwag w ramach procesu opracowania Strategii:

strategia@skala.pl.

Dokumentacja fotograficzna

foto by: Joanna Mazela/UMiG Skała

